

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W PODMIOCIE LECZNICZYM
SAMODZIELNYM PUBLICZNYM ZAKŁADZIE
OPIEKI ZDROWOTNEJ
PN. MIEJSKI ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ
W LĘDZINACH**

Lędziny, dnia 14.06.2024r.

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

1. Standardy Ochrony Małoletnich w podmiocie leczniczym Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Łędzinach, ul Asnyka 2, 43-143 Łędziny pod nazwą Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej w Łędzinach został opracowany w związku z obowiązkami prawnymi nałożonymi ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich oraz wejściem w życie ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw /Dz. U. poz 1606/.
2. Ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o:
 - 1) krzywdzeniu małoletniego – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karnego (w tym czynu nieobyczajnego) na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu lub przez zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie;
 - 2) małoletnim - należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia;
 - 3) kierownictwie – należy przez to rozumieć kierownika podmiotu leczniczego, dyrektora MZOZ oraz wszelkie osoby mające uprawnienia decyzyjne w podmiocie leczniczym, niezależnie od nazwy ich funkcji;
 - 4) personelu – należy przez to rozumieć wszystkie osoby zatrudnione, współpracujące lub świadczące usługi w MZOZ, które biorą udział w udzielaniu świadczeń zdrowotnych małoletnim lub mogą mieć kontakt z małoletnim bądź uczestniczą w procedurze zatrudniania, niezależnie od wykonywanego zawodu i podstawy prawnej udzielania świadczeń zdrowotnych lub wykonywania obowiązków służbowych;
 - 5) standardach- należy przez to rozumieć niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich;
 - 6) zatrudnieniu – należy przez to rozumieć nawiązanie współpracy z jakąkolwiek osobą na podstawie umowy o pracę, powołania, mianowania lub umowy cywilnej (w tym kontraktowej);
 - 7) podmiocie leczniczym – należy przez to rozumieć Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej w Łędzinach;
 - 8) MZOZ - należy przez to rozumieć podmiot leczniczy Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w którym udzielane są świadczenia zdrowotne małoletnim pod nazwą Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej w Łędzinach.
3. Obowiązek przestrzegania standardów ma każdy członek personelu oraz kierownictwo.
4. Dla potrzeb przeciwdziałania krzywdzeniu małoletnich, personel i kierownictwo podejmuje działania określone standardami również w zakresie zaobserwowania lub powzięcia informacji o krzywdzeniu małoletniego przez dorosłe osoby trzecie lub przez innych małoletnich.

5. Za wdrożenie, monitorowanie przestrzegania, ocenę realizacji standardów oraz inne zadania określone w standardach odpowiedzialne jest kierownictwo.
6. Przed zatrudnieniem jakiegokolwiek osoby, która będzie udzielać świadczeń zdrowotnych małoletnim lub będzie uczestniczyć w ich udzielaniu, należy uzyskać informacje z Rejestru Sprawców Przepęstw Na Tle Seksualnym dotyczącą tego, czy dana osoba figuruje w tym rejestrze.
7. Przed zatrudnieniem osoby, która będzie udzielać świadczeń zdrowotnych małoletnim lub będzie uczestniczyć w ich udzielaniu, należy zobowiązać ją do złożenia oświadczenia, że nie była prawomocnie skazana za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej) Kodeksu Karnego, w artykuł 189a (handel ludźmi) i artykuł 207 (znęcanie się) Kodeksu Karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
8. Zatrudnić w MZOZ można wyłącznie te osoby, które nie figurują w Rejestrze Sprawców Przepęstw Na Tle Seksualnym i które złożyły oświadczenie o którym mowa w pkt. 7.
9. Każdy członek personelu ma obowiązek zapoznania się ze standardami. Potwierdzeniem zapoznania się ze standardami przez członka personelu jest złożenie przez niego oświadczenia.
10. Kierownictwo co najmniej raz do roku w grudniu:
 - 1) dokonuje przeglądu Rejestru Sprawców Przepęstw Na Tle Seksualnym, ustalając czy członek personelu, który udziela świadczeń zdrowotnych małoletnim lub uczestniczy w ich udzielaniu w podmiocie leczniczym, nie został wpisany do tego rejestru;
 - 2) odbiera oświadczenia od członka personelu, który udziela świadczeń zdrowotnych małoletnim lub uczestniczy w ich udzielaniu w podmiocie leczniczym, o tym, że nie został on wpisany do Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w pkt 7 powyżej oraz że nie toczy się wobec niego postępowanie przygotowawcze lub sądowe dotyczące tych przestępstw.

14. W przypadku powzięcia informacji o:

- 1) wszczęciu lub prowadzeniu wobec członka personelu postępowania karnego o przestępstwa określone w pkt 7 powyżej, kierownictwo niezwłocznie odsuwa takiego członka od wszelkich form kontaktu z małoletnimi;
- 2) skazaniu członka personelu za przestępstwo lub przestępstwa określone w punkcie 7 powyżej, kierownictwo niezwłocznie rozwiązuje z nim umowę będącą podstawą udzielania świadczeń zdrowotnych dla małoletnich.

Rozdział 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem

1. Podstawową zasadą czynności podejmowanych przez personel oraz kierownictwo w kontaktach z małoletnimi jest działanie na rzecz ich dobra.
2. Członkowie personelu oraz kierownictwo:
 - 1) traktują małoletnich z szacunkiem, zachowując w kontakcie z małoletnimi spokój i cierpliwość, a także okazują zrozumienie dla ich trudności, problemów i potrzeb;
 - 2) dbają o przestrzeganie ich praw pacjenta;
 - 3) respektują ich prawo do opieki ze strony przedstawicieli ustawowych bądź opiekunów faktycznych;
 - 4) w miarę możliwości tłumaczą im podejmowane działania oraz dążą do uzyskania aprobaty na udzielane świadczenia zdrowotne;
 - 5) dają możliwość wyrażania przez małoletniego swojego zdania oraz zapewniają małoletniemu prawo do bycia wysłuchanym.
3. Każda osoba zatrudniona w MZOZ, która ma świadomość, iż małoletni doznał znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności i taktów w kontaktach z tym małoletnim.
4. Jeżeli małoletni swoim postępowaniem dąży do nawiązania z członkiem personelu kontaktu fizycznego o potencjalnie niestosownym bądź nieadekwatnym charakterze, personel podejmuje odpowiednie, stanowcze działania, wyjaśniając z wyczuciem małoletniemu konieczność zachowania granic strefy osobistej.
5. Na badanie małoletniego pacjenta należy uzyskać zgodę jego przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego, z zastrzeżeniem sytuacji nagłych.
6. Badanie małoletniego należy wykonać w obecności jego przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego, a gdy to nie jest możliwe, w obecności osoby z personelu.

7. Badanie małoletniego może łączyć się z koniecznością rozebrania pacjenta, oglądania go, dotykania lub penetracji jam ciała wyłącznie w sytuacjach mających uzasadnienie medyczne.
8. Podczas badania okolic intymnych lub badań połączonych z potrzebą penetracji jam ciała należy zachować szczególny takt i umiar, tłumacząc w miarę możliwości najpierw potrzebę wykonania takich badań i ich planowany przebieg zarówno małoletniemu pacjentowi, jak i obecnemu przy badaniu przedstawicielowi ustawowemu albo opiekunowi faktycznemu.
9. Podczas badania małoletniego pacjenta należy zapewnić mu intymność adekwatną do jego wieku, potrzeb i oczekiwań.
10. W miarę możliwości kadrowych, badanie małoletniego pacjenta, które ingeruje w jego sferę intymną, dokonuje człowiek personelu tej samej płci.
11. Członkowie personelu zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.

Rozdział 3

Katalog zachowań zabronionych

1. Zabrania się stosowania jakiejkolwiek formy lub postaci przemocy wobec małoletnich (zarówno przemocy fizycznej, jak i werbalnej), polegającej w szczególności na stosowaniu kontaktu fizycznego o charakterze agresywnym, krytyki lub obraźliwego bądź dyskryminującego zachowania.
2. Zabrania się dotykania małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany lub który wykracza poza uzasadnioną potrzebę medyczną.
3. Zabrania się prezentowania małoletnim treści o charakterze erotycznym, pornograficznym bądź przemocowym.
4. Zabrania się wyśmiewania małoletnich, poniżania ich lub etykietowania.
5. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy lub autorytetu.
6. Personel nie może kontaktować się bezpośrednio z małoletnim z pominięciem jego przedstawiciela ustawowego.
7. Personel nie może nawiązywać kontaktów z małoletnim w innej niż przewidziana udzielaniem świadczeń zdrowotnych formie, w szczególności poprzez zapraszanie

albo przyjmowanie zaproszeń od małoletnich w mediach społecznościowych, komunikatorach lub za pośrednictwem innych prywatnych form kontaktu.

Rozdział 4

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego oraz osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń i informowanie odpowiednich instytucji

1. W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji o:
 - 1) sytuacji przemocy bądź wykorzystania małoletniego – każdy członek personelu lub kierownictwa jest zobowiązany do natychmiastowej reakcji, zmierzającej do powstrzymania zachowań niedozwolonych i zapewnienia ochrony małoletniemu;
 - 2) zachowań rodzących podejrzenie przemocy bądź wykorzystania małoletniego - każdy członek personelu lub kierownictwa jest zobowiązany do zgłoszenia ich kierownictwu;
 - 3) naruszenia standardów - każdy członek personelu lub kierownictwa jest zobowiązany do niezwłocznego zgłoszenia podejrzenia naruszeń kierownikowi podmiotu leczniczego.
2. Podejrzenie naruszenia standardów, w szczególności poprzez krzywdzenie małoletnich, można zgłaszać dyrektorowi MZOZ telefonicznie 731 705 900 lub na adres e-mailowy: sekretariat@mzozledziny.pl.
3. Kierownictwo dąży do niezwłocznego wyjaśnienia sprawy zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez członka personelu, podejmując wszelkie niezbędne działania. Podejmowane działania kierownictwo dokumentuje.
4. W przypadku, gdy Zgłoszono podejrzenie krzywdzenia małoletniego przez członka personelu, członek ten zostaje natychmiast odsunięty od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
5. W przypadku zaobserwowania, że przedstawiciel ustawowy małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo, stosuje przemoc wobec małoletniego bądź godzi się na jej stosowanie lub w inny sposób krzywdzący małoletniego sobie nie radzi, należy podjąć działania adekwatne do sytuacji.
6. W sytuacji opisanej w punkcie piątym powyżej, w przypadku:
 - 1) ubóstwa – można porozmawiać z przedstawicielem ustawowym małoletniego i poinformować go o możliwościach wsparcia, w szczególności o ośrodkach pomocy społecznej;
 - 2) zaniedbania - można poinformować o możliwości wsparcia psychologicznego, w szczególności o telefonach zaufania, poradnia oraz specjalistach, którzy przyjmują na terenie danego powiatu;
 - 3) przemocy- można wszcząć procedurę Niebieskiej Karty.

7. W przypadku, gdy z rozmowy z przedstawicielem ustawowym wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą małoletniemu, ignoruje zdarzenie bądź stan psychologiczny małoletniego lub w inny sposób nie wspiera małoletniego, który doświadczył krzywdzenia, kierownictwo sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego. Z wniosku sporządza się notatkę.
8. W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego są zagrożone lub gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa na małoletnim, kierownictwo sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Z zawiadomienia sporządza się notatkę.
9. W miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych w przestrzeni dostępnej dla pacjentów wywiesza się informacje o ogólnopolskich telefonach pomocy dla osób pokrzywdzonych przestępstwami oraz pomocą w rodzinie:
 - 1) ogólnopolski telefon dla osób pokrzywdzonych przestępstwem + 48 222 309 900;
 - 2) Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” 800 120 002;
 - 3) Telefon Zaufania Dla Dzieci i Młodzieży 116 111;

Rozdział 5

Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie członków personelu do ich stosowania

1. Kierownictwo nie rzadziej niż co dwa lata dokonuje przeglądu standardów w celu ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski o przeprowadzonej ocenie należy udokumentować.
2. Członkowie personelu, małoletni lub ich przedstawiciele ustawowi mogą przekazywać swoje uwagi do standardów do Dyrektora MZOZ.
3. Kierownictwo może sprawdzać znajomość standardów wśród personelu oraz organizować szkolenia z zakresu standardów.

Rozdział 6

Zasady udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

1. Standardy są dokumentem ogólnodostępnym. Standardy znajdują się:
 - 1) w placówce MZOZ na tablicy informacyjnej;
 - 2) w rejestracjach placówek MZOZ;
 - 3) na stronie internetowej MZOZ pod adresem mzozledziny.pl

2. Każdy małoletni lub przedstawiciel ustawowy małoletniego może otrzymać kopię standardów dostępnych w rejestracji.
3. W oparciu o standardy opracowano ich wersję skróconą, zawierającą informacje istotne dla małoletnich. Skrócona wersja standardów stanowi załącznik do niniejszego dokumentu.

Rozdział 7

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetowej oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci internetowej oraz utrwalonymi w innej formie

1. Dostęp do sieci internetowej jest zabezpieczony hasłem oraz tak skonfigurowany, że uniemożliwia wchodzenie na strony:
 - 1) o treści pornograficznej lub erotycznej;
 - 2) przedstawiające obrazy przemocy lub okrucieństwa wobec innych ludzi lub zwierząt;
 - 3) witryny hazardowe;
 - 4) niemodyfikowane pokoje czatu.

Rozdział 8

Zasady ustalania planów wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy

1. Po ujawnieniu krzywdzenia małoletniego, kierownictwo ustala plan jego wsparcia wraz z jego przedstawicielem ustawowym, o ile to nie przedstawiciel dopuszcza się krzywdzenia.
2. O ile to możliwe, po ustaleniu planu wsparcia kierownictwo wysłuchuje zdania małoletniego i je uwzględnia.

Rozdział 9

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

1. Wizerunek małoletniego podlega ochronie.
2. Upublicznienie wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-video) wymaga pisemnej zgody przedstawiciela ustawowego tego małoletniego.
3. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczne wydarzenie, zgoda przedstawiciela ustawowego na utrwalenie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

4. Wizerunek małoletniego utrwalony za pomocą kamer przemysłowych służących do rejestracji dźwięku lub obrazu na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa osobom i mieniu znajdującym się w placówkach MZOZ nie podlega upublicznieniu i nie wymaga zgody przedstawiciela ustawowego małoletniego do utrwalenia jego wizerunku. Wykorzystanie utrwalonych w ten sposób materiałów ograniczone jest wyłącznie do pierwotnie określonych dla ich rejestracji celów.

Rozdział 10

Postanowienia końcowe

1. Standardy względem osób zatrudnionych w MZOZ mają moc regulacji wewnętrznych, do przestrzegania których są oni zobowiązani.
2. Standardy wchodzą w życie z dniem ich ogłoszenia. Ogłoszenie standardów odbywa się poprzez ich opublikowanie w formie określonej w pkt 1 Rozdziału 6 standardów.
3. Kierownictwo uprawnione jest do dokonywania zmian standardów. Zmienione standardy wchodzą w życie z dniem ich ogłoszenia w sposób określony w pkt 1.

Standardy ochrony małoletnich

Wersja skrócona standardów ochrony małoletniej

1. Jesteśmy Miejskim Zespołem Opieki Zdrowotnej w Łędzinach i chcemy żebyś u nas czuł się dobrze i bezpiecznie .
2. Jeżeli cokolwiek ci się nie podobało lub poczułeś się źle możesz to przekazać do Dyrektora MZOZ pod numerem telefonu (32) 216 77 01 lub napisać na adres email sekretariat@mzozledziny.pl.
3. Na badania wchodzisz z mamą lub tatą. Oni mogą być zawsze przy Tobie.
4. Przed badaniem lekarz wytłumaczy Ci co będzie robił i dlaczego.
5. Lekarzowi możesz powiedzieć wszystko, on jest tu po to, żeby ci pomóc.
6. Wiedza o tym, co ci dolega, czego się obawiasz lub wstydzisz może być bardzo ważna.
7. Dzięki tej wiedzy lekarz będzie mógł Ci pomóc jak najlepiej.
8. Lekarzom, pielęgniarkom i wszystkim osobom z naszych przychodni możesz zadawać pytania. Chętnie na nie odpowiedzą.
9. Nikt nie może na Ciebie krzyżać, wyśmiewać się z Ciebie, dotykać Cię bez twojej zgody ani fotografować.
10. Cokolwiek się w twoim życiu dzieje nie jesteś sam to są całodobowe numery telefonów do osób, którym możesz zaufać:

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia" 800 120 002 .

Telefon zaufania Dla Dzieci i Młodzieży 116 111.

Telefon dla osób pokrzywdzonych przestępstwem +48 222 309 900